

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

31 серпня 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**Міжнародні конференції та міжнародне посередництво у вирішенні
конфліктів**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітня програма «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020 /2021 навчальний рік

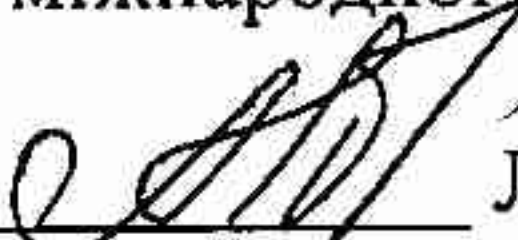
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“28” серпня 2020 р., протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ст. викладач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки, к.політ.н. Мовчан У.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “26” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

(підпис) Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

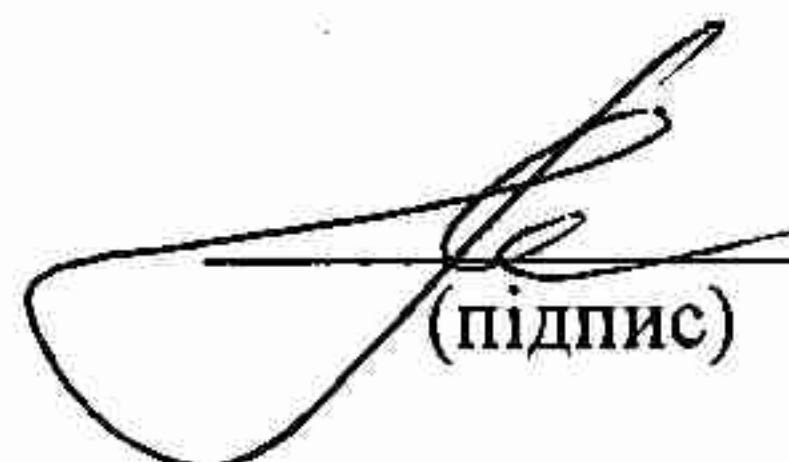
Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис) Євгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Міжнародні конференції та міжнародне посередництво у вирішенні конфліктів**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «**Міжнародні відносини**» підготовки бакалаврів за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Мета викладання навчальної дисципліни полягає: сформувати у здобувачів уявлення про теоретичні та практичні аспекти міжнародного посередництва та переговорів, а також вивчення того, як застосовувати різні інструменти та прийоми у вирішенні міжнародних конфліктів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- опанування основних понять, термінів та категорій дипломатичних конференцій та посередництва;
- знайомство з різноманітними параметрами та методиками вирішення конфліктів;
- вивчення ролі посередництва для забезпечення сталого миру;
- аналіз ключових мирних угод після конфлікту та розуміти умов, за яких вони можуть сприяти миру;
- вивчення основних концепцій та прийомів, що застосовуються у посередництві як найпоширенішій формі управління конфліктами;
- аналіз практики ведення переговорів та посередництва.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

- розуміти роль та механізми функціонування основних форм міжнародного співробітництва у кризових ситуаціях;
- здатність до комплексного аналізу явищ і процесів у сфері міжнародних відносин, самостійного використання прийомів наукового аналізу, застосовуючи до конкретних міжнародних конфліктів;
- здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах;
- оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах;
- розуміти принципи використання теоретичних знань з міжнародної безпеки та конфліктів при вирішенні практичних завдань.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та практичні підходи до вирішення конфліктів

Тема 1. Управління конфліктами в міжнародних відносинах

Співвідношення науки і практики врегулювання конфліктів. Поняття «врегулювання конфліктів», «вирішення конфліктів», «управління конфліктами», «попередження конфліктів». Особливості сучасних конфліктів і підходів до їх врегулювання. Тенденції в розвитку конфліктів в кінці XX - початку XXI століття. Нормативне і силове врегулювання конфлікту, збереження консенсусу. Різноманіття способів врегулювання і вирішення конфлікту. Види компромісу. Підходи до врегулювання. Третя сторона у врегулюванні конфліктів. Офіційне посередництво. Неофіційне посередництво. Примусові заходи по врегулюванню конфліктів.

Тема 2. Інструменти запобігання конфліктам

Традиційні методи та інституційні процедури. Вибір стратегії врегулювання конфлікту в залежності від стадії його розвитку. Раннє попередження, превентивна дипломатія, економічні та військові засоби. Структуральне попередження переростання конфліктів в насильницькі. Управління конфліктом, пом'якшення конфронтації, пошук взаємоприйнятних рішень. Міжнародні конфлікти і співробітництво.

Тема 3. Питання культури та вирішення конфліктів

Поняття політичної культури і національної психології в теоретичному дискурсі. Вплив політичної культури на характер і хід протікання конфлікту. Історичні типи конфліктів: територіальні, військово-політичні, соціально-економічні, ідеологічні (класові), культурно-релігійні, екологічні, інформаційні. «Злиденність історизму» К. Поппера. «Кінець історії» Ф. Фукуями. Цивілізаційні конфлікти по С. Хантінгтону: конфуціанська, ісламська і індуїстська цивілізації (ідентифіковані за релігійною ознакою), слов'янсько-православна цивілізація (релігійно-етнічна ознака), західна, латиноамериканська і африканська цивілізації (географічний ознака), японська цивілізація (етнічна ознака). Теоретичні підходи, котрі долають конфліктність цивілізацій: М. Шелер, Ж. Марітен, П. Тейяр де Шарден.

Тема 4. Переговори як засіб вирішення конфліктів

Переговори як наукова і практична проблема. Функції переговорів і їх співвідношення в конфлікті і при співробітництві сторін. Переговорні стратегії (торг і спільний з партнером процес прийняття рішення). Розробка обох стратегій в теорії та їх використання на практиці. Багатосторонні переговори. Особливості вирішення конфліктів і підтримки консенсусу в різних соціальних системах. Різноманіття особистісних стилів дозволу конфлікту. Репресивний характер культури і здатність до саморегуляції

конфліктності. Моделі поведінки в конфліктних ситуаціях. Ігрові моделі включення в конфлікт і виходу з нього.

Тема 5. Перспективи міжнародних переговорів та їх альтернативи

Переговори, їх структура, функції та особливості в умовах політичного протистояння. Переговорні стратегії і тактичні прийоми переговорів. Фази переговорного процесу. Переговорна культура. Підготовка до переговорів і їх організаційне забезпечення. Основні види переговорів. Національний і особистісний стилі ведення переговорів. Удосконалення техніки і тактики переговорів. Досвід використання примусових заходів: їх можливості і обмеження. Еволюція примусових заходів. Проблеми, пов'язані з використанням примусових заходів.

Розділ 2. Дипломатичні конференції та медіація як засоби вирішення міжнародних конфліктів

Тема 6. Медіація у міжнародних відносинах

Поняття «третя сторона у врегулюванні конфлікту», «посередництво», «надання «добрих послуг», «спостереження за ходом переговорів», «арбітраж». Основні завдання та засоби впливу третьої сторони. Еволюція ролі третьої сторони при врегулюванні конфліктів. Труднощі і проблеми при здійсненні посередницьких послуг. Вимоги, що пред'являються до посередника. Різноманіття видів посередництва. Роль офіційного посередництва в сучасному світі. Форми офіційного посередництва Держави як посередники. Дискусії про роль ООН у врегулюванні конфліктів. Посередницька діяльність регіональних організацій. Можливості та обмеження офіційного посередництва. Зростання ролі неофіційного посередництва в сучасному світі. Проблема взаємодії офіційного і неофіційного видів посередництва.

Тема 7. Розвиток дипломатичних переговорів

Розвиток дипломатичних переговорів. Проблема встановлення результатів переговорів. Зміни протягом століть в дипломатичних переговорах. Характеристика дипломатичних переговорів. Конфлікт інтересів та владні відносини. Міждержавні переговори та роль дипломатів. Дипломат та поведінка на переговорах.

Тема 8. Дипломатичні конференції у вирішенні конфліктів

Визначення дипломатичної конференції та її цілей. Функції дипломатія конференції. Мета та завдання конференцій. Прийняття рішень щодо дипломатичної конференції: загальний огляд. Дебати, резолюції та голосування: нормальна процедура. Дипломатичні конференції: організаційна установка. Підготовка до конференції: організація конференції. Процедурна ситуація – протокол конференції. Три типи дипломатичних конференцій. Конференція по встановленню миру. Паризька мирна конференція 1919 р.. Вестфальський мир 1648 р.. Женевська конференція I та Женевська конференція II. Другий тип конференцій, який фокусується на просуванні загального миру в усьому світі. Гаазька конференція 1899 р. та Гаазька конференція 1907 р.. «Глобальні конференції».

Тема 9. Міжнародне втручання в порівняльній перспективі

Теорія і практика миротворчості, різноманітні форми втручання держав і міжнародних організацій в конфлікти і їх врегулювання. Політика ООН, ОБСЄ, НАТО, ЄС, СНД, ОДКБ та інших міжнародних організацій щодо конфліктів.

Визначення миротворчої діяльності. Класичні міжнародно-правові підходи до поняття миротворчої діяльності до міжнародних організацій. Миротворчості «першого покоління» та «другого покоління». Миротворчі операції і як форма політики, як особливий

політичний процес, різновид скоординованої політики держав і міжнародних організацій щодо конфлікту. Поняття «втручання» та «легітимного втручання». Миротворчі операції як політичний процес, як дипломатична діяльність, як форма втручання міжнародного співтовариства в справі окремих держав.

Тема 10. Мирні договори у вирішенні конфліктів

Поняття міжнародного договору. Договори і угоди між сторонами конфлікту. Угоди про перемир'я, про припинення вогню, відновлення кордонів, постконфліктному врегулюванні, демобілізації збройних формувань, проведення вільних виборів, зміні форм національно-державного устрою та ін.. Типовий погоджувальний регламент Організації Об'єднаних Націй для вирішення спорів між державами. Мінські угоди. Дейтонські мирні угоди - Загальна рамкова угода про мир у Боснії та Герцоговині.

Тема 11. Міжнародні конфлікти та співробітництво

Поняття і типи міжнародного співробітництва. Роль співпраці у врегулюванні міжнародних конфліктів. Типи міжнародного співробітництва в конфлікті. Розгляд проблеми конфліктів і співпраці з позицій політичного реалізму, лібералізму і ідеалізму. Теорія міжнародних режимів. Соціологічний підхід до аналізу міжнародного співробітництва (британська школа, конструктивісти, інституціоналісти, французька школа та ін.). Міжнародні конфлікти. Співпраця і інтеграційні процеси.

Тема 12. Сприяння миру, справедливості та постконфліктному переходу

Поняття побудови миру. Створення основ стійкого миру і розвитку. Постконфліктне правосуддя як невід'ємна складова у підтримці стабільності та побудові миру після громадянського конфлікту. Структурні умови постконфліктного середовища. Мирні угоди та припинення вогню як різні постконфліктні умови. Мирні угоди відносно припинення вогню як зусилля щодо виходу суспільства за межі війни шляхом відновлювальних форм правосуддя. Припинення вогню та мирні угоди як різні результати правосуддя після конфлікту. Проблеми встановлення стійкого миру. Політичні системи, які сприяють підтримці миру в постконфліктному суспільстві.

Тема 13. Європейський Союз як арена для переговорів

Характеристика ЄС як Арени переговорів. Держави-члени у процесі переговорів ЄС. Процедури переговорного процесу в ЄС. Інституції в переговорному процесі ЄС. Головування в переговорному процесі ЄС. Європейська Рада в переговорному процесі ЄС. Нарада міністрів у переговорному процесі ЄС. Європейський парламент у переговорному процесі ЄС. Комісія як ініціатор, виконавець та брокер. Стратегії та тактика в переговорних процесах ЄС. Майбутнє переговорного процесу в ЄС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Розділ 1. Теоретичні та практичні підходи до вирішення конфліктів												
Тема 1. Управління конфліктами в міжнародних відносинах	11	4	1			6						
Тема 2. Інструменти запобігання конфліктам	8	2	1			5						
Тема 3. Питання культури та вирішення конфліктів	8	2	1			5						
Тема 4. Переговори як засіб вирішення конфліктів	8	2	1			5						
Тема 5. Перспективи міжнародних переговорів та їх альтернативи	11	4	2			5						
Разом за розділом 1	46	14	6			26						
Розділ 2. Дипломатичні конференції та медіація як засоби вирішення міжнародних конфліктів												
Тема 6. Медіація у міжнародних відносинах	12	4	2			6						
Тема 7. Розвиток дипломатичних переговорів	8	2	1			5						
Тема 8. Дипломатичні конференції у вирішенні конфліктів	9	2	1			6						
Тема 9. Міжнародне втручання в порівняльній перспективі	8	2	1			5						
Тема 10. Мирні договори у вирішенні конфліктів	9	2	1			6						
Тема 11. Міжнародні конфлікти та співробітництво	9	2	2			5						
Тема 12. Сприяння миру, справедливості та постконфліктному переходу	10	2	1			7						
Тема 13. Європейський Союз як арена для переговорів	9	2	1			6						
Разом за розділом 2	74	18	10			46						
Усього годин	120	32	16			72						

Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Управління конфліктами в міжнародних відносинах Тема 2. Інструменти запобігання конфліктам	2
2	Тема 3. Питання культури та вирішення конфліктів Тема 4. Переговори як засіб вирішення конфліктів	2
3	Тема 5. Перспективи міжнародних переговорів та їх альтернативи	2
4	Тема 6. Медіація у міжнародних відносинах	2
5	Тема 7. Розвиток дипломатичних переговорів Тема 8. Дипломатичні конференції у вирішенні конфліктів	2
6	Тема 9. Міжнародне втручання в порівняльній перспективі Тема 10. Мирні договори у вирішенні конфліктів	2
7	Тема 11. Міжнародні конфлікти та співробітництво	2

8	Тема 12. Сприяння миру, справедливості та постконфліктному переходу Тема 13. Європейський Союз як арена для переговорів	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Управління конфліктами в міжнародних відносинах <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.	6
2	Інструменти запобігання конфліктам. <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	5
3	Питання культури та вирішення конфліктів. <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	5
4	Переговори як засіб вирішення конфліктів <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	5
5	Перспективи міжнародних переговорів та їх альтернативи <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, підготувати доповідь (презентацію) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.	5
6	Медіація у міжнародних відносинах <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та наукову літературу з цієї теми, підготувати доповідь (презентацію) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	6
7	Розвиток дипломатичних переговорів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.	5
8	Дипломатичні конференції у вирішенні конфліктів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати завдання за темою.	6
9	Міжнародне втручання в порівняльній перспективі <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, відповісти на запитання для контролю знань.	5
10	Мирні договори у вирішенні конфліктів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	6

11	Міжнародні конфлікти та співробітництво <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.	5
12	Сприяння миру, справедливості та постконфліктному переходу <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань, підготувати завдання за темою.	7
13	Європейський Союз як арена для переговорів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та з матеріалами рекомендованої літератури за темою, підготувати інформаційні повідомлення за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.	6
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового екзамену (за чотирирівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні конференції та міжнародне посередництво у вирішенні конфліктів», режим доступу <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3868>

8. Схема нарахування балів

денна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання	Екзаме н	Сум а
--	-------------	----------

Розділ 1					Розділ 2								Інд. завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	—	60	40	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3				
5	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5				

T1, T2 ... – теми розділів.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі виступів здобувачів, написання есе та тестового контролю із заздалегідь визначених питань.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

За виступ на практичному занятті здобувач може отримати від 1 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого здобувача) до 5 (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, тощо) балів.

Загальна максимальна сума балів за роботу в семестрі складає **60** балів.

Критерії оцінювання роботи протягом семестру

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал.
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених та практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння

	окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Максимальна сума балів за екзамен складає **40**.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.
-----	--

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає **100 балів**.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Іжнін І.І. Міжнародні конфлікти (кінець XIX - перша половина XX століття) : підручник. Львів: Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2019. 448с.
2. Єрмоєнко Г. В. Медіація в Україні: щодо необхідності нормативно-правового регулювання. *Міждисциплінарні гуманітарні студії*. Серія: Правничі науки. 2015. Вип. 2. С. 45-52.
3. Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с.
4. Михасюк, Іван Романович. Міжнародні економічні відносини в сучасних міждержавних воєнних конфліктах : підручник / Іван Михасюк, Ростислав Михайлишин ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. - 312 с.
5. Никитин А.И. Международные конфликты: вмешательство, миротворчество, урегулирование: Учебник. М.: Издательство «Аспект Пресс», 2017. С. 55-75.
6. Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 2016 р.) / [упоряд., наук. ред. П. Гай-Нижник]. - Київ : [Леся], 2016. - 347 с. : іл.

Допоміжна література

1. Андреев М.В. Обеспечение международной и региональной безопасности: пути повышения эффективности. Казань: Казан. гос. ун-т, 2004. - 263 с.
2. Арбатов А.Г. Грани глобализации: Трудные вопросы современного развития / А.Г. Арбатов, О.Т. Богомолов, А.А. Галкин и др. - М.: Альпина Паблишер, 2003. - 592 с.
3. Восток/ Запад: Региональные подсистемы и региональные проблемы международных отношений: Учеб. пособие для здобувачів по спец. "Международ.

- отношения", "Регионоведение" / Моск. гос. ин-т междунар. отношений (Университет); Под ред. А.Д. Воскресенского. - М.: РОССПЭН, 2002. - 526 с.
4. Капітоненко, Микола Геннадійович. Міжнародні конфлікти : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2009. 350 с.
 5. Козырев Г. И. Политическая конфликтология: учебное пособие / Г. И. Козырев. - Москва: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2008. 430 с.
 6. Котигоренко В. О. Етнічні протиріччя і конфлікти в сучасній Україні: політологічний концепт. Київ : Світогляд, 2004 . 722 с.
 7. Кулагин В.М. Международная безопасность: учеб. пособие для здобувачов вузов / В.М. Кулагин. - М.: Аспект Пресс, 2006. 318 с.
 8. Лебедева М.М. Мировая политика: учеб. для здобувачов вузов / М.М. Лебедева. - М.: Аспект Пресс, 2004. 351с.
 9. Лебедева М.М. Политическое урегулирование конфликтов: Подходы, решения, технологии. М.: Аспект-Пресс, 1997. 271 с.
 10. Локальні війни та збройні конфлікти другої половини ХХ століття (історико-філософський аспект) / упоряд.: О. І. Гуржій, С. П. Мосов, В. Д. Макаров, В. В. Корнієнко. Київ: Товариство "Знання" України, 2006. 355 с.
 11. Локальні та регіональні конфлікти: загроза миру / Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції України, Товариство "Знання" України, Науково-дослідний центр правової інформатики АПрН України; Матеріали підгот. О.В. Семіков, В.М. Фурашев. Київ : Товариство "Знання" України, 2007. 19 с.
 12. Международное право: Учебник / Отв. ред. Ю.М. Колосов, В.И. Кузнецов. М.: Междунар. отношения, 1999. 624 с.
 13. Международные отношения: теории, конфликты, движения, организации / Под ред. П.А. Цыганкова: Учебное пособие. Изд. 2-е, перераб. и доп. М.: Альфа-М, ИНФРА-М, 2007. С.80-102.
 14. Міжнародні відносини та світова політика : підручник / Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка; Ред., автор В.А. Манжола; автор В. Ю. Крушинський, С. П. Галака, С. В. Андрущенко, інш. Київ: Знання, 2014. 662 с.
 15. От биполярной системы к эпохе глобализации: учеб. пособие по междунар. отношениям / Под ред. Дж. Джона Айкенберри и Витторио Э. Парси. Новосибирск: Центр европ. образования Новосиб. гос. ун-та, 2003. 245 с.
 16. Параметры европейской безопасности: Пробл.-тем. сб. - М., 1995. 159с.
 17. Проблемы безопасности и военно-силовой политики в международных отношениях / Под. ред. С. М. Виноградовой, В. Н. Конышева, Н. С. Ниязова. Санкт-Петербург: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2007. 407 с.
 18. Пушмин Э.А. Посредничество в международном праве. М.: Международные отношения, 1970
 19. Региональные и локальные конфликты: история и современность: Реф. сб. / Редкол.: И. Н. Кравченко и др. М.: ИНИОН, 1989. 235 с.
 20. Султанов Ш.З. Региональные конфликты и глобальная безопасность / Ш.З. Султанов. М.: Знание, 1990. 63 с.
 21. Фельдман Д. М. Политология конфликта. М.: Стратегия, 1998.
 22. Цыганков П.А. Безопасность: кооперативная или корпоративная: Критический анализ международно-политической концепции. *Полис*. 2000. № 3. С.128-139.
 23. Этциони А. От империи к сообществу: новый подход к междунар. отношениям / А. Этциони; пер.с англ.; под ред. В.Л. Иноземцева. М.: Ладомир, 2004. 342 с.
 24. Annan K. UN Peacekeeping and Cooperation with NATO. *NATO Review*. 1993. Vol. 41. No 5. P. 3-15.
 25. Avruch K. Culture and Conflict Resolution. Washington, D.C.: U.S. Institute of Peace Press, 1998.

26. Guy Ben-Porat. Grounds for Peace: Territoriality and Conflict Resolution. *Geopolitics*. 2005. № 10(1). P. 147–66
27. Conference Diplomacy: An Introductory Analysis. Third Revised Edition. Macmillan, 1996
28. Cortright D. Incentive Strategies for Preventing Conflicts. (ed.), *The Price of Peace*/ ed. D. Cortright. 1997. New York: Rowman and Littlefield.
29. Crocker Ch. A., Fen Osler Hampson.. Making Peace Settlements Work. *Foreign Policy* 1996. №104. P. 54–72.
30. Guiding M. Ch. UN Role in Conflict Resolution and Peace-keeping. Singapore, 1991.
31. Traditional Peacekeeping Operations. *What Color Helmet? Reforming Security Council Peacekeeping Mandates. The Newport Papers*/ ed. M. Y. Nordquist. Naval War College, 1999. No 12.
32. Wallensteen P. Understanding Conflict Resolution. L.: SAGE Publications, 2012.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Матеріали Міжнародної кризової групи, URL: <http://www.crisisgroup.org/>
2. Міжнародний інститут досліджень проблем миру (Стокгольм), URL: <http://www.sipri.org/>
3. Організація Об'єднаних Націй, URL: <http://www.un.org/ru/>
4. Організація з безпеки і співробітництва в Європі, URL: <http://www.osce.org/>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні конференції та міжнародне посередництво у вирішенні конфліктів», режим доступу <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3868>